

МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ

Сервуля В.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Моніторинг фінансового стану підприємства є фундаментальною складовою ефективного управління, що передбачає систематичний збір, обробку, аналіз та інтерпретацію даних про його фінансові показники. В умовах сучасної економіки, яка характеризується нестабільністю ринків, посиленням конкурентної боротьби та зростанням рівня невизначеності, постійний моніторинг набуває особливої актуальності. Він слугує надійною інформаційною базою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, дозволяє своєчасно ідентифікувати проблемні зони та запобігати розвитку кризових явищ.

Серед ключових підходів до здійснення моніторингу фінансового стану підприємства особливе місце займає аналіз фінансових коефіцієнтів. Цей метод передбачає розрахунок та інтерпретацію різноманітних коефіцієнтів, що відображають ліквідність, платоспроможність, рентабельність та ділову активність підприємства.

Іншим важливим підходом є аналіз фінансової звітності, що включає методи вертикального та горизонтального аналізу балансу, звіту про фінансові результати та звіту про рух грошових коштів.

Крім того, значну роль у моніторингу відіграє моделювання та прогнозування фінансового стану. Побудова фінансових моделей, зокрема із застосуванням методу дисконтованих грошових потоків (DCF), та прогнозування майбутніх фінансових показників. Застосування стрес-тестування дозволяє визначити стійкість підприємства до несприятливих зовнішніх та внутрішніх факторів. Важливим елементом системи моніторингу є також використання систем раннього попередження фінансової кризи. Ці системи, що базуються на статистичному аналізі та методах машинного навчання, спрямовані на ідентифікацію ознак погіршення фінансового стану на початкових етапах. При цьому необхідно враховувати не лише кількісні показники, але й якісні фактори та експертні оцінки.

Для забезпечення ефективного моніторингу фінансового стану підприємства необхідна інтеграція різних аналітичних підходів. Комбіноване використання аналізу коефіцієнтів, фінансової звітності, моделювання та систем раннього попередження дозволяє отримати більш глибоке та всебічне розуміння фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Побудова ефективної системи моніторингу повинна враховувати специфіку галузі, розмір підприємства та стратегічні цілі управління. Важливу роль у цьому процесі відіграє впровадження сучасних інформаційних технологій та автоматизація аналітичних процедур, що сприяє підвищенню оперативності та якості моніторингу.